

— Бре, я го вижъ ти него, като по вода ги мели! — учудено го прекъсна градинарът, който бъше далъ вестника. — Чети сега навжtre!...

— „Езикътъ на единъ народъ“, статия отъ Петко Р. Славейковъ... — и малкията четецъ прочете по-лека и ясно цѣлата статия до край. Следъ това имъ прочете и много други новини изъ вестника, въ който се говорѣше за положение-то на поробенитѣ българи навредъ изъ българските земи...

— Е, бай Цвѣтко, и ти си затворилъ този умникъ въ тоя дюкянъ, да ти продава лукъ, чушки и домати! — посмѣмра първиятъ градинар бай Цвѣтка.

— Че какво да го правя?

— Какъ какво? Прати го на училище — да се учи. Хей, каз-вамъ ти, отъ него голѣмъ човѣкъ ще излѣзе, че ти ще се срамувашъ следъ време при него да идеш!

— Пѣкъ и ти го каза! Отъ сиромахъ и прости градинар какво ще излѣзе?

— Ти може да си прости, но момчето ти е умно и способно. Не го ли чу, какъ чете, не ти ли прави и записва смѣтките, бе бай Цвѣтко?... Прати го на училище, прати го! На тебе думамъ, нѣма да сбѣркашъ!

— А бе, и мене ми се ще да го пратя, но съмъ много сиромахъ. Нѣмамъ пари за учебници, — за-оправда се трогнатиятъ баща.

— Гледай тамъ, направи нѣщо и го прати!...

— Че да го пратя.

— Добре ще направиши. Ха, сега остани си съ здраве! А ти, Трайчо, учи се, ние ще ти носимъ и други вестници и книжки, да ни прочиташи по нѣщо, — завѣрши любознательниятъ градинар и из-лѣзе съ другаря си.

Времето вървѣше. Трайчо растѣше, учеше съ често прекъсване. Ходи и въ Русия, гдето се учи нѣколко години, при постоянна оскѫдица и гладъ. Недовършилъ висшето си образование, той се върна въ България и стана учителъ въ духовната семинария при Петропавловския манастиръ край Търново.

*

Около портитѣ на Петропавловската семинария се озърташе пла-хо беденъ старецъ. Като забеляза хора наблизу, старецътъ поизтърси праха отъ окърпениетѣ си дрехи, едва се приближи и застана въ не-решително мълчание. Като забе-лязаха нерешителността на непо-знатия пѣтникъ, единъ го запита:

— Шо дирашъ тждѣва, дѣдо?

Старецътъ мълчеше и само пла-хо изглеждаше хората. Не сми-щеше да каже, че той иде отъ много далечъ, чакъ отъ Ресенъ, отъ Ма-кедония, че е вървѣлъ дванадесетъ дена, за да дойде тукъ и да види своя синъ. Горкиятъ дѣдо Цвѣтко, цариградскиятъ беденъ градинар,